

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра педагогіки

Підтверджую
Директор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 17.10. 2018р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

Педагогіка загальна

підготовки бакалавра

спеціальності 012 Дошкільна освіта

013 Початкова освіта

освітньої програми (спеціалізації) 012 Дошкільна освіта

013 Початкова освіта

Програма навчальної дисципліни «Педагогіка загальна» підготовки бакалаврів, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 012 Дошкільна освіта та 013 Початкова освіта, за освітньою програмою 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта.

Розробник: Смолюк С. В., кандидат педагогічних наук, старший викладач

Рецензент: Петрук В.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 2 від 12.09.2018 р.

Завідувач кафедри: (Смолюк І.О.)
(підпис) (прізвище, ініціал)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
протокол № ____ від 5 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Антонюк В. З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1
(денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта;	Нормативна
		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u>
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>	012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта;	Лекції <u>32 год.</u>
	012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта;	Практичні (семінарські) <u>32 год.</u>
		Лабораторні <u> </u> год.
		Індивідуальні <u> </u> год.
		Самостійна робота <u>76 год.</u>
ПДЗ: <u>немає</u>	підготовки бакалавра	Консультації <u>10 год.</u>
		Форма контролю: <u>екзамен</u>

Таблиця 2
(заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта;	Нормативна
		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u>
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>	012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта;	Лекції <u>12 год.</u>
	012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта;	Практичні (семінарські) <u>10 год.</u>
		Лабораторні <u> </u> год.
		Індивідуальні <u> </u> год.
		Самостійна робота <u>90 год.</u>
ПДЗ: <u>немає</u>	підготовки молодшого спеціаліста	Консультації <u>8 год.</u>
		Форма контролю: <u>екзамен</u>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна розкриває: теоретичні основи педагогіки; суть і структуру процесу виховання, особливості, принципи, закономірності, методи і форми його організації; сутність процесу навчання, основні ланки процесу засвоєння знань, змісту освіти, принципи, методи, форми організації навчального процесу, способи перевірки і оцінки навчальних досягнень; наукові основи управління закладами освіти.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування компетенцій:

- усвідомлювати мету виховання і конкретизувати її у завданнях;
- здійснювати навчання і виховання учнів відповідно до педагогічних закономірностей і принципів;

- чітко визначити зміст, основні форми та методи навчально-виховної роботи;
- поєднувати навчальну та позанавчальну роботу для досягнення поставленої мети;
- використовувати розмаїття форм і методів виховних впливів на вихованців у залежності від педагогічних ситуацій;
- впливати на діяльність і поведінку дітей засобами заохочення та покарання;
- аналізувати одержані результати і визначати наступні заходи;
- самокритично ставитися до певних здобутків і недоліків, вживати заходи щодо їх усунення;
- постійно підвищувати свою педагогічну культуру;
- використовувати досягнення педагогічної науки і практики у своїй діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3
(детальна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання.					
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень	4	2		2	
Тема 2. Розвиток виховання і формування особистості	9	2	2	4	1
Тема 3. Суть процесу виховання. Принципи виховання.	11	2	2	6	1
Тема 4. Методи виховання	11	2	2	6	1
Тема 5. Змістовий компонент виховання	9	2	2	4	1
Тема 6. Особистість і колектив	9	2	2	4	1
Тема 7. Сім'я і сімейне виховання в сучасному суспільстві	8	2	2	4	
Разом за модулем 1	61	14	12	30	5
Змістовий модуль 2. Теорія навчання. Організація педагогічного процесу					
Тема 8. Предмет і завдання дидактики	8	2	2	4	
Тема 9. Поняття і сутність процесу навчання	8	2	2	4	
Тема 10. Принципи навчання	9	2	2	4	1
Тема 11. Зміст освіти	8	2	2	4	
Тема 12. Методи навчання	11	2	2	6	1
Тема 13. Форми організації навчального процесу	11	2	2	6	1
Тема 14. Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів	11	2	2	6	1
Тема 15. Наукові основи управління загальноосвітнім навчальним закладом	9	2	2	4	1
Тема 16. Методична робота в школі	8	2	2	4	
Тема 17. Передовий педагогічний досвід	6		2	4	
Разом за модулем 2	89	18	20	46	5
Всього годин:	150	32	32	76	10

Таблиця 4
(заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання.					
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень	6			6	
Тема 2. Розвиток виховання і формування особистості	10	2		6	2
Тема 3. Суть процесу виховання. Принципи виховання	8		2	6	
Тема 4. Методи виховання	10	2		7	
Тема 5. Змістовий компонент виховання	8	2		6	
Тема 6. Особистість і колектив	8		2	6	
Тема 7. Сім'я і сімейне виховання в сучасному суспільстві	8			6	2
Разом за модулем 1	58	6	4	43	4
Змістовий модуль 2. Теорія навчання. Організація педагогічного процесу					
Тема 8. Предмет і завдання дидактики	6			6	
Тема 9. Поняття і сутність процесу навчання	8		2	6	
Тема 10. Принципи навчання	8	2		6	
Тема 11. Зміст освіти	6			6	
Тема 12. Методи навчання	8	2	2	6	
Тема 13. Форми організації навчального процесу	8	2		6	
Тема 14. Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів	8		2	6	
Тема 15. Наукові основи управління загальноосвітнім навчальним закладом	8			6	2
Тема 16. Методична робота в школі	9			6	2
Тема 17. Передовий педагогічний досвід	8			6	2
Разом за модулем 2	67			60	6
Всього годин:	135	12	10	103	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5
(денна форма)

№ з/п	Тема	Кількість годин
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання.	
1.	Тема 1: Педагогіка як наука про виховання 1. Предмет і завдання педагогіки 2. Виникнення і розвиток педагогіки	2

	3. Категорії педагогіки 4. Етапи і методи педагогічного дослідження Література: 1. Гликман И.З. Воспитание или формирование? // Педагогика. – 2000. – №5. – С.20-30 2. Педагогика: Учебн.пособие / Под ред. П.И.Пидкасистого. – М., 1998. 3. Педагогика: Педагогические теории, системы, тенденции. Учебник / Под ред. С.А.Смирного. – М., 2000 4. Руденко В.А. Анкета и интервью в педагогическом исследовании // Педагогика. – 2002. – №10. – С.69-75 5. Скаткин М.М. Методология и методика педагогических исследований. – М., 1986. 6. Хофман Ф. Мудрость воспитания. Педагогика. Педагогика: Очерки развития педагогической теории: Пер. с нем. – М., 1979.	
2.	Тема 2: Чинники розвитку і формування особистості 1. Поняття про особистість, її розвиток і формування. 2. Роль спадковості в розвитку школяра. 3. Роль середовища в формуванні особистості. 4. Роль виховання у формуванні особистості. 5. Вікові і статеві особливості розвитку школяра. 6. Роль активності учня у власному розвитку. Поняття про зовнішні і внутрішні фактори розвитку особистості. Література: 1. Бадацьов А.А. Психологія про особистість. – М., 1988. 2. Костюк Г.С. Розвиток і виховання. // Загальні основи педагогіки за ред. Ф.Ф.Корольова і В.Е.Глурманаю. – М., 1967. 3. Орієнтовний зміст виховання в національній школі. Метод. Рекомендації. – К.:ІЗМН, 1996. 4. Психологія особистості, що розвивається /За ред. А.В.Петровського. – М., 1967. 5. Сухомлинський В.О. Виховання особистості в радянській школі. – К., 1963.	4
3.	Тема 3: Суть процесу виховання. Закономірності й принципи виховання 1. Суть процесу виховання. 2. Проблема мети виховання в педагогіці. Сучасні підходи до її трактування. 3. Сучасні підходи до трактування мети виховання. 4. Закономірності й принципи виховання. Література: 1. Амонашвілі Ш.А. Здравствуйте, дети! – М.: Просвещение, 1983. 2. Амонашвілі Ш.А. Как живет, дети? – М.: Просвещение, 1986. 3. Концепція середньої загальноосвітньої національної школи України. Рад. Освіта, 14.07.90. 4. Кузнецова Л.В. Гармоническое развитие личности младшего школьника. – М.: Просвещение, 1988. 5. Подласый И.П. Педагогика: Учеб. Для студентов. – М.: Просвещение, 1996. – С.432. 6. Рябцева С.А. Диалог за партой. – М.: Просвещение, 1989.	6
4.	Тема 4: Методи виховання	6

	1. Поняття про методи виховання. 2. Методи формування суспільної свідомості. 3. Методи формування суспільної поведінки дитини. 4. Методи стимулювання поведінки та діяльності. 5. Методи самовиховання. 6. Використання методів виховання. Література: 1. Болдырев Н.И. Методика воспитательной работы в школе. – М., 1984. 2. Гордин Л.Ю. Поощрение и наказание в воспитании детей. – М., 1984. 3. Коротов В.М. Общая методика учебно-воспитательного процесса. – М., 1993. 4. Макаренко А.С. Проблемы школьного советского воспитания. Соч.: в 7-ми т. – Т. V. – М., 1958.	
5.	Тема 5: Основні напрямки виховання 1. Мета виховання в Україні – як відображення суспільного замовлення. 2. Виховний ідеал. 3. Реалізація змісту національного виховання. Література: 1. Акт проголошення незалежності України //Рад. Україна, 1991, 31. 09. 2. Декларація про державний суверенітет України (16. 07. 90.) – К.: Україна, 1991. 3. Закон “Про освіту” (нова редакція). 4. Національна система виховання (концепція). – К.: Либідь, 1991.	4
6.	Тема 6: Формування колективу і його вплив на особистість виховання 1. Поняття про дитячий колектив. 2. Структура колективу. 3. Стосунки взаємної залежності в колективі. 4. Міжособисті стосунки. 5. Вплив колективу на особистість. 6. Основні етапи розвитку дитячого учнівського колективу і шлях управління ним. 7. Характеристика існуючих дитячих юнацьких формальних і неформальних організацій. Література: 1. Державна національна програма “Освіта” Україна XXI ст. – Поч. школа, 1993№ 1. 2. Колмоуєвський Я.Л. Психологическая структура классного коллектива. Мин. Нар. Освіти, 1969. 3. Лутоцкий А.Н. Эмоциональная жизнь детского коллектива. – М.: Знание, 1978. 4. Макаренко А.С. Методика организации воспитательного процесса. Соч. В 7-ми т., Т.5. – М., 1958. 5. Новикова Л.И. Педагогика детского коллектива. – М.: Педагогика, 1978. 6. Статті з педагогічної, молодіжної і дитячої періодики про ділові і міжособисті стосунки в учнівському колективі. 7. Сухомлинський В.О Методика виховання колективу. Твори в	4

	5-ти т., 1976.	
7.	Тема 7: Особливості сімейного виховання в сучасних умовах 1. Умови та особливості сучасного сімейного виховання традиційна його система. 2. Демографічні умови сімейного виховання. 3. Економічні умови сімейного виховання. 4. Дитиноцентризм в сімейному вихованні. 5. Засоби масової інформації сімейного виховання. Література: 1. Игошев К.Е., Миньковский Г.М. Семья, дети, школа. – М.: Юридическая литература, 1989. 2. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. – К.: Рад. шк., 1978.	4
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теорія навчання. Організація педагогічного процесу.	
9.	Тема 9: Сутність процесу навчання 1. Сутність, структура та етапи навчання. 2. Дидактичні системи. 3. Етапи та рівні засвоєння знань. Формування понять. Література: 1. Дидактика современной школы / Под р. . В.А. Овощука. – К., 1987. – С.34-60, 67-91. 2. Дидактика средней школы / Под р. . М.Н.Скаткина. – М., 1982. – С.129-181. 3. Куписевич Ч. Основы общей дидактики. – М., 1986. 4. Хуторской А.В. Современная дидактика: р. л для вузов. – СПб: Питер, 2001. – С.13-142. 5. Педагогика; педагогические теории, системы, р. логи / Под р. . С.А.Смирнова. – М., 1998. 6. Пилиповский В.Я. Традиционалистско-консервативная парадигма в теории обучения на Западе // Педагогика. – 1992. – № 9-10. – С.106-113. 7. Пилиповский В.Я. Рационалистическая модель школы и процесса обучения на Западе // Педагогика. – 1993. – № 2. – С.107-111. 8. Познавательные процессы и способности в обучении / В.Д.Шадриков, Н.П. Ансимова, Е.Н. Корнеева и др. – М., 1990.	8
10.	Тема 10: Дидактичні закономірності і принципи навчання 1. Закономірності навчання, як органічної частини виховання. 2. Принципи навчання. 3. Характеристика принципів навчання. Література: 1. Бондар В.І. Управлінська діяльність директора школи: Дидактичний аспект. – К.: Рад. шк., 1987. 2. Калмыкова З.И. Психологические принципы развивающего обучения 3. Капусевич Ч. Основы общей дидактики /Пер. с польск. О.В.Долженко. – М., 1986. 4. Лернер И.Я. Процесс обучения и его закономерности. – М., 1980.	4
11.	Тема 11: Удосконалення змісту освіти 1. Поняття змісту освіти і необхідність розробки його наукових	4

	основ. - Фактори, що впливають на зміст освіти. - Теорія формальної та матеріальної освіти. - Зміст освіти в сучасних загальноосвітніх навчально-виховних закладах. Література: - Бондар В.І. Управлінська діяльність директора школи: Дидактичний аспект. – К.: Рад. ед., 1987. - Леднев В.С. Содержание образования. – М., 1989. - Скаткин М.Н., Краевский В. В. Содержание общего среднего образования: Проблемы и перспективы. – М., 1981. - Совершенствование содержания в школе. Под ед. И.Д.Зверева, М.П.Кашина. – М., 1985.	
12.	Тема 12: Реалізація методів навчання у навчальному процесі - Поняття про методи навчання. Проблема класифікації методів навчання. - Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: - методи навчання за джерелом знань; - методи за логікою передачі і сприймання інформації; - методи навчання за характером пізнавальної діяльності учнів. - Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: - методи стимулювання інтересу до навчання; - методи стимулювання обов'язку і відповідальності. - Методи контролю і самоконтролю. - Критерії вибору методів навчання. Література: - Алексеев А.М. Загальні методи навчання. – К.: Рад. шк., 1981. - Дидактика современной школы: Пособие для учителя /Под ред. В.А.Онищука. – К.: Рад. шк., 1987. - Капустевич - Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М., 1981.	6
13.	Тема 13: Форми організації навчального процесу у школі - Форми організації навчання. - Вимоги до сучасного уроку. - Педагогічні вимоги до побудови уроків. - Типи та структура уроків. - Інші форми навчання. Література: - Безпалько В.Г. Слагаемые педагогической ед. олік. – М.: Просвещение, 1989. – С.95-142. - Бондар В.І., Бондар С.П. Удосконалити аналіз уроку //Рад. Школа. – 1990. – № 7. – С.53-56. - Дидактика современной школы /Под ед. В.А.Онищука. – К.: Рад. ед., 1987. - Коба Л.А. Нетрадиційні форми навчання //Поч. школа. – № 8. – С.51-52. - Мальований Ю.А. Интегральный урок як нова форма навчального заняття //Рад. Школа. – 1988. – № 8. – С.69-71.	6

	6. Оннчук В.А. Урок в современной школе. – М.: Просвещение, 1986. 7. Педагогіка /Під ред. А.М.Алексеюка. – К.: Вища шк., 1985. – С.169-200. 8. Підласий І.П. Як підготувати ефективний урок. – К.: Рад. Школа, 1989. – 204 с. 9. Симонов В.П. Системный подход к уроку //Сов. педагогика. – 1988. – № 4. – С.32-35. 10. Форми навчання в школі /За ред. Ю.А.Мальованого. – К.: Освіта, 1992. – 160 с. 11. Штомгель Г.О. Вимоги до сучасного уроку //Рад. Школа, 1989. – № 7. – С.36-42.	
14.	Тема 14: Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів 1. Функції перевірки і оцінки знань, умінь та навичок. 2. Перевірка знань, як функція управління діяльністю учнів. 3. Оцінка успішності учнів, її призначення. 4. Форми контролю знань учнів. Література: 1. Амонашвили Ш.А. Воспитательная и образовательная функции оценки учения школьников. – М.: Педагогика, 1984. – С.6-43. 2. Безпалько В.Г. Слабкие педагогической технологии. – М.: Просвещение, 1989. – С.172-176. 3. Ильина Т.А. Педагогика. – М.: Просвещение, 1984. – С.329-346. 4. Кузьмина Н.В. Профессионализм деятельности преподавателя и мастера производственного обучения профтехучилища. – М.: Высшая школа, 1979. – С.145-151. 5. Делікатний К.Г. Авторитет оцінки. – К.: Знання, 1990. – 47 с. 6. Педагогіка /Під ред. А.М.Алексюка. – К.: Вища шк., 1985. – С.207-219.	6
15.	Тема 15: Управління закладами освіти 1. Класифікація методів внутрішньошкільного управління. 2. Значення організаційно-педагогічних методів внутрішньошкільного управління. 3. Роль соціально-психологічних методів управління в підвищенні ефективності педагогічного процесу. 4. Використання адміністративно-господарських методів в управлінні педагогічним процесом. Література: 1. Сухомлинський В.О. Павлівська середня школа. – М., 1979. – С.87. 2. Колесников Л.В. Резервы эффективности педагогического труда. – Новосибирск, 1985. – С.23. 3. Фролов П.Т. Школа молодого директора. – Київ, 1986. Практичне завдання: Визначити розподіл обов'язків між працівниками школи.	4
16.	Тема 16: Методична робота в школі 1. Завдання та зміст методичної роботи 2. Форми методичної роботи в закладах освіти. 3. Підвищення кваліфікації вчителів. 4. Атестація вчителів.	4

	5. Впровадження в практику наукових досягнень і передового педагогічного досвіду. Література: 1. Карташов П.И. Внедрение педагогической науки в практику: Организационно-управленческий аспект. – М., 1984 2. Кобзар Б.С. Управління школою продовженого дня. – К., 1992 3. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Зб. Законодавчих та нормативних актів про освіту МОУ. – К., 1994 4. Кондаков М.І. Теоретичні основи школознавства. – М., 1986.	
17.	Тема 17: Передовий педагогічний досвід 1. Поняття про педагогічний досвід. 2. Види досвіду. Критерії оцінки передового педагогічного досвіду. 3. Виявлення та вивчення передового педагогічного досвіду. 4. Форми та методи впровадження в практику роботи досягнень педагогічної науки і передового педагогічного досвіду. Література: 1. Карташов П.И. Внедрение педагогической науки в практику: Организационно-управленческий аспект. – М., 1984 2. Кобзар Б.С. Управління школою продовженого дня. – К., 1992 3. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Зб. Законодавчих та нормативних актів про освіту МОУ. – К., 1994 4. Кондаков М.І. Теоретичні основи школознавства. – М., 1986.	4
	Разом:	76

Таблиця 6
(заочна форма)

№ з/п	Тема	Кількість годин
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання.	
1.	Тема 1: Педагогіка як наука про виховання 1. Предмет і завдання педагогіки 2. Виникнення і розвиток педагогіки 3. Категорії педагогіки 4. Етапи і методи педагогічного дослідження Література: 1. Гликман И.З. Воспитание или формирование? // Педагогика. – 2000. – №5. – С.20-30 2. Педагогика: Учебн.пособие / Под ред. П.И.Пидкасистого. – М., 1998. 3. Педагогика: Педагогические теории, системы, под. Учебник / Под ред. С.А.Смирного. – М., 2000 4. Руденко В.А. Анкета и интервью в педагогическом исследовании // Педагогика. – 2002. – №10. – С.69-75 5. Скаткин М.М. Методология и методика педагогических исследований. – М., 1986. 6. Хофман Ф. Мудрость воспитания. Педагогия. Педагогика: Очерки развития педагогической теории: Пер. с нем. – М., 1979.	6
2.	Тема 2: Чинники розвитку і формування особистості	6

	1. Поняття про особистість, її розвиток і формування. 2. Роль спадковості в розвитку школяра. 3. Роль середовища в формуванні особистості. 4. Роль виховання у формуванні особистості. 5. Вікові і статеві особливості розвитку школяра. 6. Роль активності учня у власному розвитку. Поняття про зовнішні і внутрішні фактори розвитку особистості. Література: 1. Бадалов А.А. Психологія про особистість. – М., 1988. 2. Костюк Г.С. Розвиток і виховання. // Загальні основи педагогіки за ред. Ф.Ф.Корольова і В.Е.Глурманаю. – М., 1967. 3. Орієнтовний зміст виховання в національній школі, Метод. Рекомендації. – К.:ІЗМН, 1996. 4. Психологія особистості, що розвивається /За ред. А.В.Петровського. – М., 1967. 5. Сухомлинський В.О. Виховання особистості в радянській школі. – К., 1963.	
3.	Тема 3: Суть процесу виховання. Закономірності й принципи виховання 1. Суть процесу виховання. 2. Проблема мети виховання в педагогіці. Сучасні підходи до її трактування. 3. Сучасні підходи до трактування мети виховання. 4. Закономірності й принципи виховання. Література: 1. Амонашвілі Ш.А. Здраствуйте, дети! – М.: Просвещение, 1983. 2. Амонашвілі Ш.А. Как живет, дети? – М.: Просвещение, 1986. 3. Концепція середньої загальноосвітньої національної школи України. Рад. Освіта, 14.07.90. 4. Кузнецова Л.В. Гармоническое развитие личности младшего школьника. – М.: Просвещение, 1988. 5. Подласый И.П. Педагогика: Учеб. Для студентов. – М.: Просвещение, 1996. – С.432. 6. Рябцева С.А. Диалог за партой. – М.: Просвещение, 1989.	6
4.	Тема 4: Методи виховання 1. Поняття про методи виховання. 2. Методи формування суспільної свідомості. 3. Методи формування суспільної поведінки дитини. 4. Методи стимулювання поведінки та діяльності. 5. Методи самовиховання. 6. Використання методів виховання. Література: 1. Болдырев Н.И. Методика воспитательной работы в школе. – М., 1984. 2. Гордиш Л.Ю. Поощрение и наказание в воспитании детей. – М., 1984. 3. Коротов В.М. Общая методика учебно-воспитательного процесса. – М., 1993. 4. Макаренко А.С. Проблемы школьного советского	8

	воспитання. Соч.: в 7-ми т. – Т. V. – М., 1958.	
	Тема 5: Основні напрямки виховання 1. Мета виховання в Україні – як відображення суспільного замовлення. 2. Виховний ідеал. 3. Реалізація змісту національного виховання. Література: 5. 1. Акт проголошення незалежності України //Рад. Україна, 1991, 31. 09. 2. Декларація про державний суверенітет України (16. 07. 90.) – К.: Україна, 1991. 3. Закон “Про освіту” (нова редакція). 4. Національна система виховання (концепція). – К.: Либідь, 1991.	6
	Тема 6: Формування колективу і його вплив на особистість виховання 1. Поняття про дитячий колектив. 2. Структура колективу. 3. Стосунки взаємної залежності в колективі. 4. Міжособисті стосунки. 5. Вплив колективу на особистість. 6. Основні етапи розвитку дитячого учнівського колективу і шлях управління ним. 7. Характеристика існуючих дитячих юнацьких формальних і неформальних організацій. Література: 6. 1. Державна національна програма “Освіта” Україна ХХІ ст. – Поч. школа, 1993№ 1. 2. Коломинский Я.Л. Психологическая структура классного коллектива, Мін. Нар. Освіти, 1969. 3. Лутоцкий А.Н. Эмоциональная жизнь детского коллектива. – М.: Знание, 1978. 4. Макаренко А.С. Методика организации воспитательного процесса. Соч. В 7-ми т., Т.5. – М., 1958. 5. Новикова Л.И. Педагогика детского коллектива. – М.: Педагогика, 1978. 6. Статті з педагогічної, молодіжної і дитячої періодики про ділові і міжособисті стосунки в учнівському колективі. 7. Сухомлинський В.О Методика виховання колективу. Твори в 5-ти т., 1976.	6
	Тема 7: Особливості сімейного виховання в сучасних умовах 1. Умови та особливості сучасного сімейного виховання традиційна його система. 2. Демографічні умови сімейного виховання. 3. Економічні умови сімейного виховання. 4. Дитиноцентризм в сімейному вихованні. 5. Засоби масової інформації сімейного виховання. Література: 7. 1. Игошев К.Е., Миньковский Г.М. Семья, дети, школа. – М.: Юридическая литература, 1989. 2. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. – К.: Рад. шк., 1978.	6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теорія навчання. Організація педагогічного процесу.		
9.	Тема 9: Сутність процесу навчання 1. Сутність, структура та етапи навчання. 2. Дидактичні системи. 3. Етапи та рівні засвоєння знань. Формування понять. Література: 1. Дидактика современной школы / Под ред. В.А. Овчинникова. – К., 1987. – С.34-60, 67-91. 2. Дидактика средней школы / Под ред. М.Н.Скаткина. – М., 1982. – С.129-181. 3. Куликович Ч. Основы общей дидактики. – М., 1986. 4. Хуторской А.В. Современная дидактика: учеб. для вузов. – СПб: Питер, 2001. – С.13-142. 5. Педагогика: педагогические теории, системы / Под ред. С.А.Смирнова. – М., 1998. 6. Пилиповский В.Я. Традиционалистско-консервативная парадигма в теории обучения на Западе // Педагогика. – 1992. – № 9-10. – С.106-113. 7. Пилиповский В.Я. Рационалистическая модель школы и процесса обучения на Западе // Педагогика. – 1993. – № 2. – С.107-111. 8. Познавательные процессы и способности в обучении / В.Д.Шадриков, Н.П. Ансимова, Е.Н. Корнеева и др. – М., 1990.	12
	Тема 10: Дидактичні закономірності і принципи навчання 1. Закономірності навчання, як органічної частини виховання. 2. Принципи навчання. 3. Характеристика принципів навчання. Література: 1. Бондар В.І. Управлінська діяльність директора школи: Дидактичний аспект. – К.: Рад. шк., 1987. 2. Калмыкова З.И. Педагогические принципы развивающего обучения 3. Капустевич Ч. Основы общей дидактики /Пер. с польск. О.В.Долженко. – М., 1986. 4. Лернер И.Я. Процесс обучения и его закономерности. – М., 1980.	6
11.	Тема 11: Удосконалення змісту освіти 1. Поняття змісту освіти і необхідність розробки його наукових основ. 2. Фактори, що впливають на зміст освіти. 3. Теорія формальної та матеріальної освіти. 4. Зміст освіти в сучасних загальноосвітніх навчально-виховних закладах. Література: 1. Бондар В.І. Управлінська діяльність директора школи: Дидактичний аспект. – К.: Рад. шк., 1987. 2. Леднев В.С. Содержание образования. – М., 1989. 3. Скаткин М.Н., Краевский В. В. Содержание общего среднего образования: Проблемы и перспективы. – М., 1981. 4. Совершенствование содержания в школе. Под ред.	6

	И.Д.Зверева, М.П.Кашина. – М., 1985.	
12.	Тема 12: Реалізація методів навчання у навчальному процесі 1. Поняття про методи навчання. Проблема класифікації методів навчання. 2. Методи навчання за джерелом знань. 3. Методи навчання за характером пізнавальної діяльності учнів. 4. Критерії вибору методів навчання. Література: 1. Алексеев А.М. Загальні методи навчання. – К.: Рад. шк., 1981. 2. Дидактика современной школы: Пособие для учителя /Под ред. В.А.Онищука. – К.: Рад. шк., 1987. 3. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М., 1981.	6
13.	Тема 13: Форми організації навчального процесу у школі 1. Форми організації навчання. 2. Вимоги до сучасного уроку. 3. Педагогічні вимоги до побудови уроків. 4. Типи та структура уроків. 5. Інші форми навчання. Література: 1. Безпалько В.Г. Слагаемые педагогической науки. – М.: Просвещение, 1989. – С.95-142. 2. Бондар В.І., Бондар С.П. Удосконалювати аналіз уроку //Рад. Школа. – 1990. – № 7. – С.53-56. 3. Дидактика современной школы /Под ред. В.А.Онищука. – К.: Рад. ред., 1987. 4. Коба Л.А. Нетрадиційні форми навчання //Поч. школа. – № 8. – С.51-52. 5. Мальований Ю.А. Интегральный урок как новая форма навчального заняття //Рад. школа. – 1988. – № 8. – С.69-71. 6. Онишук В.А. Урок в современной школе. – М.: Просвещение, 1986. 7. Педагогіка /Під ред. А.М.Алексюка. – К.: Вища ред., 1985. – С.169-200. 8. Підласий І.П. Як підготувати ефективний урок. – К.: Рад. Школа, 1989. – 204 с. 9. Симонов В.П. Системный подход на уроке //Сов. педогоика. – 1988. – № 4. – С.32-35. 10. Форми навчання в школі /За ред. Ю.А.Мальованого. – К.: Освіта, 1992. – 160 с. 11. Штомгель Г.О. Вимоги до сучасного уроку //Рад. Школа. 1989. – № 7. – С.36-42.	6
14.	Тема 14: Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів 1. Функції перевірки і оцінки знань, умінь та навичок. 2. Перевірка знань, як функція управління діяльністю учнів. 3. Оцінка успішності учнів, її призначення. 4. Форми контролю знань учнів. Література: 1. Амонашвили Ш.А. Воспитательная и образовательная функции оценки учения школьников. – М.: Педагогика, 1984. – С.6-43.	6

	- Безналько В.Г. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Просвещение, 1989. – С.172-176. - Ильина Т.А. Педагогика. – М.: Просвещение, 1984. – С.329-346. - Кузьмина Н.В. Профессионализм деятельности преподавателя и мастера производственного обучения профтехучилища. – М.: Высшая школа, 1979. – С.145-151. - Делікатний К.Г. Авторитет оцінки. – К.: Знання, 1990. – 47 с. - Педагогіка /Під ред. А.М.Алексюка. – К.: Вища шк., 1985. – С.207-219.	
15.	Тема 15: Управління закладами освіти - Класифікація методів внутрішньошкільного управління. - Значення організаційно-педагогічних методів внутрішньошкільного управління. - Роль соціально-психологічних методів управління в підвищенні ефективності педагогічного процесу. - Використання адміністративно-господарських методів в управлінні педагогічним процесом. Література: - Сухомлинський В.О. Павлишська середня школа. – М., 1979. – С.87. - Колесников Л.В. Резервы эффективности педагогического труда. – Новосибирск, 1985. – С.23. - Фролов П.Т. Школа молодого директора. – Київ, 1986. Практичне завдання: Визначити розподіл обов'язків між працівниками школи.	6
16.	Тема 16: Методична робота в школі - Завдання та зміст методичної роботи - Форми методичної роботи в закладах освіти. - Підвищення кваліфікації вчителів. - Атестація вчителів. - Впровадження в практику наукових досягнень і передового педагогічного досвіду. Література: - Карташов П.И. Внедрение педагогической науки в практику: Организационно-управленческий аспект. – М., 1984 - Кобзар Б.С. Управління школою продовженого дня. – К., 1992 - Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Зб. Законодавчих та нормативних актів про освіту МОУ. – К., 1994 - Кондаков М.І. Теоретичні основи школознавства. – М., 1986.	7
17.	Тема 17: Передовий педагогічний досвід - Поняття про педагогічний досвід. - Види досвіду. Критерії оцінки передового педагогічного досвіду. - Виявлення та вивчення передового педагогічного досвіду. - Форми та методи впровадження в практику роботи досягнень педагогічної науки і передового педагогічного досвіду. Література: - Карташов П.И. Внедрение педагогической науки в практику: Организационно-управленческий аспект. – М., 1984	6

2. Кобзар Б.С. Управління школою продовженого дня.– К., 1992	
3. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Зб. Законодавчих та нормативних актів про освіту МОУ.– К., 1994	
4. Кондаков М.І. Теоретичні основи школознавства. – М., 1986.	
Разом:	105

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

НЕМАЄ

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 7
(детна форма)

Поточний контроль (max = 40 балів)																	Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1																	Модуль 2		
Змістовний модуль 1							Змістовний модуль 2												
T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	МКР 1	МКР 2		
3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	30	30	100	

Таблиця 8
(загальна форма)

Поточний контроль (max = 40 балів)				Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2		
Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2				
T3	T6	T9	T14	МКР 1	МКР 2	
10	10	10	10	30	30	100

Шкала оцінювання

Таблиця 9

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 - 74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарь В. И., Красовицкий М. Ю. Проблемы выявления и обобщения передового педагогического опыта // Сов. педагогика. - 1979. - № 8. - С. 82-88.
2. Глушенко А.Г. Внеклассная работа в начальных классах. - К.: Рад. школа, 1982. - С. 48-60, 75-94, 107-123.
3. Григор'єва М.В. Професійна орієнтація молодших школярів // Поч. школа. - 1985. - № 1. - С. 63-64.
4. Дейкун Л. Л., Дроб'язко П. 1. Організація праці інспектора-методиста шкіл. - К.: Рад. школа, 1990. - 176 с.
5. Державна національна програма "Освіта" ("Україна ХХІ століття") // Освіта. - 1993. - Грудень.
6. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа - 2001. - №8. - С. 13-76.
7. Дидактика современной школы / Под ред. В. А. Онищука. - К.: Радянська школа, 1987. - 351 с.
8. Дидактика средней школы / Под ред. М.М.Скаткина. - 2-е изд. - М 1982.
9. Жерносек І. П. Організація методичної роботи в школі. - К., 1995. - 108с.
10. Закон України "Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР "Про освіту" // Голос України. - 1996. - 25 квітня.
11. Закон України "Про об'єднання громадян" // Голос України. - 1992. - 16 липня.
12. Закон України "Про освіту". - К., 1996.
13. Закон України «Про загальну середню освіту» // Початкова школа. - 1999. - №8. - С. 1-11 (статті 3, 4, 5, 15, 16, 30, 31, 32, 33).
14. Інструкція з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. - 2000. - № 17.
15. Казанский Н. Г., Назарова Т. С. Дидактика (начальные классы). - М.: Просвещение, 1978.
16. Караковський В. А. Пути формирования школьного ученического коллектива. - М., 1978.
17. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. - К.: Вища школа, 1997.
18. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Методичні рекомендації/Авторський колектив: Бібік Н.М. (керівник), Савченко О.Я., Байбара Т.М., Вашуленко М.С. та ін. - К.: Початкова школа, 2002. - 128 с.
19. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності (проект) // Педагогічна газета. - 2000. - № 6. - С. 4-5.
20. Концепція естетичного виховання учнівської молоді в умовах відродження української національної культури // Інформ. збірник МО України. - 1992. - № 5.
21. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Початкова школа. - 2002. - №№ 2,3.
22. Концепція національного виховання // Рідна школа. - 1995. - № 6. - С. 18-25.
23. Концепція позашкільної освіти і виховання // Освіта України. - 1997. - 14 березня.
24. Концепція трудової підготовки школярів України // Освіта. - 1993. - 30 серпня.
25. Концепція фізичного виховання в системі освіти України // Інформ. збірник МО України. - 1997. - № 13.
26. Корнієнко С.М. Лекторій для молодших школярів // Поч.школа. - 1981. - №8. - С. 49-54.
27. Корнієнко С.М., Кодлюк Я.П. Батьківські збори в початкових класах. - Тернопіль, 1995. - 64с.
28. Логачевська С. П. Дійти до кожного учня / За ред О. Я. Савченко. — К.: Радянська школа, 1990. — 158 с.
29. Лысенкова С. Н. Когда легко учиться. — М.: Просвещение, 1985. — 176 с.

30. Макаренко А.С. Лекции о воспитании детей //Избр.произв.:В 3-х т.- К.: Рад. школа, 1985.- Т.3.- С. 370-377.
31. Макаренко А.С. Методи виховання //Твори в 7-ми т.- К.: Рад. шк.- Т.5.-С. 97-119.
32. Національна доктрина розвитку освіти //Освіта України. - 2002. - № 6. - 24 квітня - 1 травня.
33. Никитина Э. На диагностической основе //Народное образование.- 1987.-№ 11.-С.46-49.
34. Онишків З. М. Тестові завдання з педагогіки: Навчальний посібник для студентів факультету підготовки вчителів початкових класів.- Тернопіль: ТДПУ, 2001.-115 с.
35. Онишків З.М. Основи школознавства. Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2003.-176с.
36. Основні напрями діяльності класного керівника //Інформаційний збірник МО України.- 1992.- № 23.
37. Островерхова Н. М. Даниленко Л. І. Ефективність управління загальноосвітньою школою: соціально-педагогічний аспект. - К.: Школяр, 1995.
38. Педагогіка /Под ред. Ю.К.Бабанського,-М.: Провешенне, 1988.- С. 105-125.
39. Педагогіка/За ред. А.М.Алексюка.-К.: Вища школа, 1985.- (розділ "Методи виховання").
40. Педагогічний пошук / Упоряд. І. М. Баженова; Пер. з рос. - К.: Рад.школа, 1988.- 496с.
41. Передовий педагогічний досвід: теорія і методика /Під ред. Л. М. Момот.- К.: Рад. школа, 1990.-141 с.
42. Пикельная В. С. Теоретические основы управления / школоведческий аспект /.- М.: Высшая школа, 1990.- 175 с.
43. Планування виховної роботи в середніх закладах освіти; Методичні рекомендації//Освіта України. -1998.-№32.- С.6.
44. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти//Завуч. - 2003. - № 7. - С. 1 - 2.
45. Положення про ліцензування закладів освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 лютого 1996 року № 200.
46. Положення про опорну школу /V Збірник наказів та інструкцій МОУРСР. - 1987.- №6.-С.9-П.
47. Положення про шкільний методичний кабінет //Збірник наказів та інструкцій МО УРСР.- 1987.- № 6.- С.11-13.
48. Практикум з педагогіки /За заг. ред.О.А.Дубасюк та А.В.Іванченка.- К.,1996.
49. Расевич Р.П. Товариство "Сокіл".- Тернопіль, 1993. - 76 с.
50. Раченко И. П. Научная организация педагогического труда. -М.: Педагогика, 1972.- 320 с.
51. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи. – К.: Генеза, 1999. – 416 с.
52. Савченко О. Я. Сучасний урок у початкових класах.– К.: Магістр-5 1997.– 256с.
53. Савченко О. Я., Суворова Г. –232 с.
54. Савченко О.Я. Сімейне виховання. Молодші школярі.- К.: Рад.школа, 1979.-141с.
55. Сердюк А. В. Мета і завдання уроку // Початкова школа.– 1991.
56. Сисоєв В. М. Пріоритет у науково-педагогічній творчості //Рідна школа.-1994, - № 5. - С.52-55.
57. Статут СПОУ//Зірка.- 1991.-23 січня.
58. Статут УСО "Пласт" //Цвіт України.- 1992.
59. Стельмахович М. Г. Народна педагогіка. – К.: Радянська школа, 1985. –312с.
60. Стельмахович М.Г. Теорія і практика українського національного виховання. – Ів.-Франківськ, 1996. - 179 с.
61. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором школи //Вибрані твори в 5-ти т. - К.: Рад. школа, 1977.-Т.4. - С.391-626.

62. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям // Вибрані твори: У 5-ти т. – К.: Радянська школа, 1977. – Т. 3. – С. 7-279.
63. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка.- К.: Рад.школа, 1978.
64. Сухомлинський В.О. Духовний світ школяра//Вибр. тв.: В 5-ти т.- К.: Рад.школа, 1976.- Т. 1.- С. 207-400.
65. Сухомлинський В.О. Методика виховання колективу //Вибр.тв.: в 5-ти т. - К.: Рад.школа, 1976.- Т. 1.-С. 4010-637.
66. Сухомлинський В.О. Павлівська середня школа //Вибр. тв.: В 5-ти т.- К.: Рад. школа, 1977.- Т.4.- С. 206-286.
67. Таланчук Н. М. Критерии оценки передового педагогического опыта //Сов. педагогика. - 1979.- № 7.-С - 68.
68. Типове положення про атестацію педагогічних працівників, України //Освіта. - 1994. - 26 січня.
69. Типове положення про атестацію середніх загальноосвітніх, позашкільних, дошкільних закладів освіти і закладів освіти для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації. Затверджено наказом Міністерства освіти України від 5 березня 1996 року № 66.
70. Типовий статут середнього загальноосвітнього навчально- виховного закладу /"Інформаційний збірник Міністерства освіти України.-1993. - №23. -С.3-27.
71. Української РСР "Про освіту"// Голос України.-1996.-25 квітня.
72. Урбанская Н.О. Работа с родителями младших школьников.- М.: Просвещение, 1986.
73. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. - К.: Видавничий центр „Академія”, 2001.
74. Хомич Л.О. Розвиток наукового світогляду молодших школярів //Поч.школа.- 1991.- №11.- С. 6-7.
75. Шевченко Г.П. Эстетическое воспитание в школе.- К.: Рад. школа, 1985.
76. Шпак О.Т. Економічному вихованню постійну увагу //Поч. школа.- 1986.-№9.-С. 37-42..
77. Ярмаченко Н. Д. Педагогическая деятельность и творческое наследие А. С. Макаренка. -К.: Рад. школа, 1989.-191 с.

ДОДАТКОВА

78. Абашкіна Н. В. Організація навчально-виховного процесу у вальдорфських школі (Німеччина). Початкова школа. – 1993. – № 1. – С. 41-45.
79. Актуальные вопросы формирования интереса в обучении / Под ред. Г. И. Щукиной. – М.: Просвещение, 1984. – 176 с.
80. Алексюк А. М. Загальні методи навчання в школі.– К.: Радянська школа, 1981.
81. Амонашвили Ш. А. Воспитательная и образовательная функция оценки учения школьников. – М.: Педагогика, 1984.
82. Богданович М. В. Підготовка молодших школярів до вивчення нового математичного матеріалу//Початкова школа. – 1985. – №6. – С. 16-21.
83. Богуш А.М., Смовська О.І. Етичні бесіди в 1-3 класах.-К.: Рад. школа, 1981.- 140с.
84. Болдирев М.І. Класний керівник.- К., 1982.
85. Вазина К.Я., Петров Ю.Н., Белиловский В.Д. Педагогический менеджмент.-М., 1991.
86. Вануленко М. С., Бібік Н. М., Кочіна Л. П. Інтегрований підручник для 1 класу (навчання грамоти, математика, ознайомлення з навколишнім) // Початкова школа. – 1996. – № 1. – С. 9-12.
87. Векслер С. И. Современные требования к уроку. – М.: Просвещение, 1985.

88. Вербицький В.В. Шляхи залучення школярів до позашкільної юнацької роботи//Поч.школа.-1995.-№ 1.-С. 30-31.
89. Головенко В.А. Молодіжний рух в Україні: історія та сьогодення //Рідна школа. - 1995.-№ 5. - С.15- 17.
90. Гончаренко С. У., Мальований Ю. І. Гуманітаризація загальної середньої освіти // Початкова школа. – 1995. – № 4. – С. 9-14.
91. Гончаренко С., Мальований Ю. Інтегроване навчання: За і проти // Освіта – 1994. – 16 лютого.
92. Горбунова Н.В. Внутришкольное управление: теория и опыт педагогических и управленческих инноваций. - М., 1995.
93. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, форм та методів управлінської діяльності директора школи: Монографія. - К.: Логос, 2002. -2-е вид.- 140 с.
94. Друзь Б. Г. Виховання пізнавального інтересу молодших школярів у процесі навчання. – К.: Рад. школа, 1978. — 126 с.
95. Занков Л. В. Наглядность и активизация учащихся в обучении.– М.: Учпедгиз, 1960.
96. Занков Л. В. Обучение и развитие (экспериментально-педагогическое исследование)//Избр. труды. – М.: Педагогика, 1990. – С. 112-120.
97. Иванова Т. Специализация по-американски, или 90 вариантов выбора // Народное образование. – 1989. – № 9. – С. 159-163.
98. Ігнатенко П., Косарева Н., Погшукашій В. Громадянське виховання учнів в умовах українського державотворення //Рідна школа.-1996.-№3.-С. 31-50.
99. Ігнатенко П.Р., Руденко Ю.Д. Виховний потенціал народного календаря//Рад. школа.- 1990.- № 9.- С. 19-24.
100. Кваліфікаційні характеристики педагогічних працівників, для яких встановлені кваліфікаційні категорії (педагог-організатор) //Інформаційний збірник МО України.- 1992.- № 22.
101. Клетков В. З. Развитие общеобразовательной школы КНР // Советская педагогика.– 1988. – №9. – С. 109-114.
102. Кодлюк Я. П. Підручник для початкової школи: теорія і практика.— Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 288 с.
103. Козленке М.Й. Фізичне виховання учнів молодших класів.- К.: Рад.школа, 1977.
104. Колесов Д.В.Беседы о половом воспитании.- 2-е изд.доп.- М.: Педагогика, 1986.- 160 с.
105. Коломінський Н.Л. Песихологія педагогічного менеджменту. - К.: МАУП, 1996.- 176с.
106. Коменський Я. А. Великая дидактика // Избр. пед. соч.: В 2-х т. — М.: Педагогика, 1982. – Т. 1. – С. 339-364.
107. Кравець В. П. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття. – Тернопіль, 1996. – С. 149-255.
108. Красовицький М. Моральне виховання учнів у теорії і практиці американської школи (Досвід і проблеми) //Рідна школа.- 1998.- № 4.-С. 29-52.
109. Кузь В. Г., Руденко Ю.Д., Сергійчук З.О. Основи національного виховання.- Умань, 1993.
110. Куценко Г.Й., Кононов И.Ф. Режим дня школьника.- М.: Медицина, 1987.- 112с.
111. Лернер И. Я. Качество знаний учащихся. Какими они должны быть? – М.: Знание, 1980. – 96"с.
112. Маслов В., Шаркунова В. Принципи менеджменту в установах освіти//Освіта і управління. - 1997. - № 1. -Т.1.
113. Менеджмент в управленні школою /Научн. ред. Т.И. Шаповой. - М., 1992.

114. Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие для системы повышения квалификации и перепод. пед. раб. / Ред. А.П. Егоршина. - Нижний Новгород: НИМБ, 2001. - 624с.
115. Методика правового воспитания учащихся.- М., 1982.
116. Неменский Б. М. Мудрость красоты.- М.: Просвещение, 1981.
117. Оконь В. Введение в общую дидактику. - М., 1990.
118. Онишків З. М. Індивідуальні заняття в початкових класах // Початкова школа.- 1998.- №2. - С. 2-12.
119. Онишків З. М. Стимулювання навчальної діяльності // Початкова школа, - 1996. - № 4. - С. 10-12.
120. Онищук В. А. Типы, структура и методика урока в школе. - К.: Радянська школа, 1976. - 184 с.
121. Освітній менеджмент: Навчальний посібник/За ред. Л.І.Даниленко, Л.М.Карамушка. - К.: Шкільний світ, 2003. - 400 с.
122. Пащенко В.О., Бойко А.М. Школа і церква: від конфронтації до діалогу // Рідна школа.- № 4.- С. 17-19.
123. Педагогика Монтессори // Учительская газета. - 1992. - № 28.
124. Педагогіка/За ред.М.Д.Ярмаченка.-К.: Рад.школа, 1986.
125. Подгорная Н. И., Бибик Н. М., Скрипченко Н. Ф. Дидактические игры и познавательные задания в 1 классе. - К.: Радянська школа, 1988. - 63 с.
126. Приймаченко Т.В. Що таке паралельна педагогічна дія //Поч. школа.- 1990.-№ 8.- С. 66-67.
127. Пронников В. О., Ладанов І. Д. Освіта в Японії: Пер. з рос. - К.: Вид-во т-ва «Знання» України, 1991. - 32 с.
128. Савченко О. Я. Від людини освіченої – до людини культури // Рідна школа. - 1996. - № 5-6.
129. Савченко О. Я. Державні освітні стандарти — важіль управління якістю освіти // Освіта України. - 1997. - 18 квітня.
130. Савченко О. Я. Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів. -К.: Радянська школа, 1982.
131. Савченко О. Я. Якість і варіативність шкільних підручників як умова запровадження державних стандартів початкової школи // Початкова школа.- 2001.-№8.-С. 10-12.
132. Савченко О.Я. Від людини освіченої - до людини культури (ціннісні орієнтації загальноосвітньої підготовки учнів)// Рідна школа. - 1996.-№5. -С.2-4.
133. Симонов В.П. Педагогический менеджмент. - М., 1999.
134. Система эстетического воспитания школьников /Под. ред.С.А.Герасимова.- М.: Педагогика, 1983.
135. Скрипченко Н. Ф. Лабораторія навчання і виховання молодших школярів (Історія становлення педагогіки і методики початкового навчання України) // Початкова школа. -1996. - № 3. - С. 7-14.
136. Современная дидактика: теория - практике /Под ред. И.Я.Лернерг И.К.Журавлева. - М., 1994.
137. Стельмахович М.Г. Виховний ідеал української народної педагогіки//Поч. школа.- 1994.- № 2.- С. 3-6.
138. Теоретические основы содержания общего среднего образования / Под ред. В.В. Краевского, И.Я. Лернера. - М.: Педагогика, 1983.
139. Усова А. В., Бобров А. А. Формирование у учащихся учебных умений. - М.: Знание, 1987. - 80 с.
140. Ушинський К. Д. О наглядности обучения // Педагогические сочинения: В 6 т. - М.: Педагогика, 1990. - Т. 4. - С. 40-43.

141. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти.- К.:Видавничий центр „Академія”, 2001.
142. Форми навчання в школі / За ред. Ю.Л. Мальованого. – К., 1992. – С. 4-40.
143. Формирования интересов к учению у школьников / Под ред. А. К. Марковой. – М.: Педагогика, 1986.
144. Формування елементів наукового світогляду на уроках математики в початкових класах: Методичний лист.- К.: Рад. школа. 1987.- 34 с
145. Чабан Л.М. Позакласні форми занять //Поч.школа.- 1994.- № 3.- С. 58-59.
146. Шамова Т.Н. Управление образовательными системами: Учебное пособие для студ. вузов /Т.И. Шамова, П.И.Третьяков, Н.П.Капустин; Под ред. Т.И. Шамовой. - М.: ВЛАДОС, 2002, - 320 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.inpu.edu.ua – сайт Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
3. www.nduv.gov.ua — сайт бібліотеки ім. В. Вернадського.
4. www.edu.yar.ru/russian/navigator/index.html
5. http://www.osvita.org.ua/articles/?article_id=56

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Система освіти в Україні.
2. Методична робота в загальноосвітніх навчально-виховних закладах.
3. Управління і керівництво загальноосвітнім навчально-виховним закладом.
4. Органи державного управління освітою.
5. Сучасні вимоги до особистості керівника загальноосвітнього навчально-виховного закладу.
6. Планування роботи загальноосвітнього навчально-виховного закладу.
7. Учитель загальноосвітнього навчально-виховного закладу України.
8. Система підвищення кваліфікації учителів.
9. Проблеми вивчення, узагальнення і впровадження в практику педагогічного досвіду.
10. Предмет і завдання педагогіки.
11. Система педагогічних знань.
12. Методи науково-педагогічних досліджень
13. Мета виховання у сучасній педагогіці.
14. Завдання і складові частини виховання.
15. Розвиток особистості школяра.
16. Чинники формування особистості.
17. Вікова періодизація в педагогіці.
18. Суть процесу виховання.
19. Принципи виховання як відображення закономірностей виховного процесу.
20. Загальні методи виховання та їх класифікація.
21. Методи формування суспільної свідомості

22. Методи організації діяльності дітей та формування досвіду суспільної поведінки,
23. Методи стимулювання позитивної поведінки і діяльності школярів.
24. Процес самовдосконалення особистості.
25. Формування колективу.
26. Формування основ наукового і національного світогляду.
27. Фізичне виховання у формуванні всебічно-розвиненої особистості учня.
28. Економічне виховання школярів.
29. Моральне виховання школярів.
30. Завдання і зміст статевих виховання школярів.
31. Трудове виховання як актуальна проблема виховання.
32. Система естетичного виховання учнів.
33. Взаємозв'язок днз, сім'ї та громадськості у вихованні дитини.
34. Психолого-педагогічний аналіз помилок сімейного виховання та подолання причин, що їх породжували.
35. Масові форми роботи педагога з батьками.
36. Групові форми роботи з батьками.
37. Індивідуальні форми роботи з батьками.
38. Позакласне навчання і виховання.
39. Предмет і завдання дидактики.
40. Навчання як вид пізнавальної діяльності учнів.
41. Основні функції навчання та його рушійні сили.
42. Основні етапи оволодіння знаннями.
43. Мотивація учіння школярів.
44. Виховуючий характер навчання
45. Принцип науковості навчання
46. Принцип систематичності навчання
47. Принцип доступності навчання
48. Принцип наочності навчання
49. Принцип міцності засвоєння знань
50. Принцип індивідуалізації та диференціації навчання
51. Навчальний план загальноосвітніх навчально-виховних закладів.
52. Навчальні програми.
53. Навчальні посібники і підручники.
54. Поняття про загальні методи навчання.
55. Методи навчання за джерелом знань.
56. Методи навчання за характером пізнавальної діяльності учнів.
57. Форми організації навчального процесу.
58. Урок – основна форма організації навчального процесу.
59. Типи та структура уроків.
60. Комбінований урок
61. Урок вивчення нового матеріалу
62. Урок узагальнення і систематизації знань
63. Урок закріплення нових знань
64. Урок контролю знань та вмінь
65. Підготовка учителя до уроку та її основні етапи.